

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการของครูอิสลามศึกษาในการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในจังหวัดปัตตานีซึ่งในบทนี้จะกล่าวถึงสาระสำคัญเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการคนคว่ำคือ ประชากร แบบแผนการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือครูสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในจังหวัดปัตตานี(แบบเข้ม) ภาคการเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2552 จำนวน 73 โรงเรียน มีจำนวนครูสอนศาสนาอิสลามที่ทำการสอนในหลักสูตร จำนวน 228 คนดังรายละเอียดตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของครูสอนอิสลามศึกษา(แบบเข้ม)ในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปัตตานี ทั้ง 3 เขต

ลำดับที่	ชื่ออำเภอ	โรงเรียน (โรง)	วิทยากรอิสลามศึกษา
			ประชากร (คน)
1	เมือง	9	28
2	ปะนาเระ	5	11
3	ยะหริ่ง	15	37
4	หนองจิก	8	19
5	โคกโพธิ์	3	11
6	ยะรัง	6	26
7	มายอ	3	13
8	แม่ลาน	2	6
9	สายบุรี	10	36
10	กะพ้อ	4	11
11	พิเทน	3	14
12	ไม้แก่น	5	16
รวม	12 อำเภอ	73	228

(ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปัตตานี เขต 1 , 2 , 3)

3.2 แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลครั้งเดียวแบบภาคตัดขวาง(Cross-sectional) เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการของครูอิสลามศึกษาในการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในจังหวัดปัตตานี

3.3 เครื่องมือในการวิจัย

3.3.1 แบบของเครื่องมือ

เครื่องมือการวิจัยที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม โดยแบบสอบถามนี้ได้ดัดแปลงคำถามมาจากวิทยานิพนธ์ของ (สิทธิศักดิ์ เจ๊ะสารี, 2543 ; นางลัดกษณ์ หะยีมะสาและ , 2540 ; เกลิมพล และชัน , 2550 ; ชูไมยะห์ สาและ, 2551 ; ณรงค์กร ชำนาญเวช, 2536) ซึ่งจะใช้กับครูสอนอิสลามศึกษาโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาของครูอิสลามศึกษาในการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในจังหวัดปัตตานี

ในรายด้านทั้ง 4 ด้านคือ

1. ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน
4. ด้านการวัดผลและการประเมินผล

มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับซึ่งจะทำการวัดระดับปัญหาของครูอิสลามศึกษาในการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในจังหวัดปัตตานีโดยมีความหมายของแต่ละระดับดังนี้

- 5 หมายถึงปัญหามากที่สุด
- 4 หมายถึงปัญหามาก
- 3 หมายถึงปัญหาปานกลาง
- 2 หมายถึงปัญหาน้อย
- 1 หมายถึงปัญหาน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการของครูอิสลามศึกษาในการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในจังหวัดปัตตานีในรายด้านทั้ง 4 ด้านที่ กล่าวมา

3.3.2 วิธีสร้างเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถาม

3.3.2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของผู้วิจัยท่านอื่นๆมาเป็นแนวในการสร้างแบบสอบถามกำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมเพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการของครูอิสลามศึกษาในการจัดเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในจังหวัดปัตตานี

3.3.2.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมปัญหาและความต้องการของครูอิสลามศึกษาในการจัดเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในจังหวัดปัตตานี ที่จะทำการศึกษาทั้ง 4 ด้านคือ ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล แล้วมาเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

3.3.2.3 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข และให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณาหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Constant Validity) คือ พิจารณาข้อคำถามที่สร้างขึ้นมาว่ามีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาสาระของเครื่องมือกับเนื้อหาสาระของสิ่งที่ต้องการศึกษา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น และคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีความตรง ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป โดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนพิจารณาลงความเห็นและให้คะแนน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ , 2540 : 116-117) ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้อง

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้อง

- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่มีความสอดคล้อง

3.3.2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้าย ไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้า จำนวน 30 คน

3.3.2.5 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาตรวจสอบให้คะแนนและหาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค(Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ , 2540 : 125: 126) ผลปรากฏว่า แบบสอบถามของครูผู้สอนทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97

3.3.2.6 ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขคุณภาพของเครื่องมืออีกครั้งเพื่อความสมบูรณ์จากข้อบกพร่องที่พบจากการตอบของกลุ่มตัวอย่าง

3.3.2.7 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรองและแนะนำตัวจากภาควิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. นำหนังสือรับรอง ไปยังโรงเรียนที่จะทำการเก็บข้อมูลเพื่อแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง
3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน มาพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องความสมบูรณ์ของและสอบถาม เพื่อนำไปจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 วิวิธีวิเคราะห์

ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นแบบสอบถามผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามทุกฉบับ เพื่อคัดเอาเฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ จัดหมวดหมู่ตามลักษณะของตัวแปร แล้วหาค่าร้อยละ
2. คำนวณหาค่าเฉลี่ย (μ) ของแบบสอบถามสภาพปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่เปิดหลักสูตรสองระบบ เป็นรายด้านและหาค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 4 ด้าน
3. เกณฑ์การให้คะแนน

แบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ค่าร้อยละ เพื่อนำมาประกอบการอภิปรายในการศึกษาค้นคว้า

แบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษา ให้ระดับคะแนนตามระดับความคิดเห็นในแต่ละรายการแล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ตามเกณฑ์ของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 126-127 อ้างในคลมบรรจง บากาและเกษรชัย และหิม, 2548 : 82) โดยการแบ่งช่วงของค่าตัวกลางเลขคณิต 5 กลุ่ม ในการแปลความหมาย ดังนี้ คือ

- 1.00 - 1.49 หมายถึง สภาพการดำเนินการเรียนการสอนอยู่ในระดับน้อย
- 1.50 - 2.49 หมายถึง สภาพการดำเนินการเรียนการสอนอยู่ในระดับน้อย

2.50 - 3.49 หมายถึง สภาพการดำเนินการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง
 3.50 - 4.49 หมายถึง สภาพการดำเนินการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก
 4.50 - 5.00 หมายถึง สภาพการดำเนินการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด

แบบสอบถามตอนที่ 3 เกี่ยวกับความต้องการของการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาให้ระดับคะแนนตามระดับความคิดเห็นในแต่ละรายการแล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความถี่

3.5.2 พารามิเตอร์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS ในการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่ง ใช้ค่าพารามิเตอร์

1. ค่าความถี่และค่าร้อยละ (percentage)

1.1 นำข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 มาแจกแจงความถี่ และวิเคราะห์มูลค่าร้อยละแล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

1.2 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 ซึ่งเป็นปลายเปิด เสนอในรูปแบบของความเรียง โดยเรียงตามลำดับความถี่

2. ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (arithmetic mean)

นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 มาแจกแจงความถี่หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต(μ) หาค่าตัวกลาง

3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

นำค่าเฉลี่ยเลขคณิต (μ)แต่ละข้อมาวัดการกระจายของคะแนนแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลางโดยหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละข้อ